

M Ø T E

i EØS-utvalget

tirsdag den 25. februar kl. 15.15

(GSR)

Møtet vart leia av EØS-utvalets leiar,
Haakon Blankenborg.

Til stades var: Haakon Blankenborg, Marit Arnstad, Kjell Magne Bondevik, Kaci Kullmann Five, Tom Thoresen, Roger Gudmundseth og Pål Chaffey (for Erik Solheim).

Av Regjeringas medlemmer var til stades:
 Utenriksminister Bjørn Tore Godal.

Følgjande embetsmenn vart gitt tilgjenge til Møtet: Politisk rådgiver Jardar E. Flaa, Utenriksdepartementet, ekspedisjonssjef Atle Leikvoll, Utenriksdepartementet, byråsjef Torgeir Fjærtøft, Utenriksdepartementet og byråsjef Beate B. Ekeberg, Utenriksdepartementet.

Vidare var til stades EØS-utvalets faste sekretær, Åge B. Grutle.

Dagsorden

1. Aktuelle rettsakter for møtet i EØS-komiteen 28. januar 1997.
 Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 18. februar d.å., med oversikt over de relevante rettsakter
2. Eventuelt

Sak nr. 1

Aktuelle rettsakter for møtet i EØS-komiteen 28. januar 1997.

Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 18. februar d.å., med oversikt over de relevante rettsakter

(GSR)

LEIAREN: Sakslista er, som vanleg, aktuelle rettsakter til behandling på det første møtet i EØS-komiteen, dvs. at vi har vel justert dette gradvis i den retning at vi går gjennom dei rettsaktene som er oversende, noko uavhengig av om dei faktisk kjem til behandling på det første møtet. Eg føreslår difor at vi går laus på rettsaktene som er oversende frå departementet, og at vi eventuelt kjem tilbake til andre saker etterpå.

Utanriksministeren, vær så god.

UTENRIKSMINISTER BJØRN TORE GODAL: La meg aller først si litt om Stortingets vedtak av 18. juni i fjor om endring av bestemmelsen i Stortingets forretningsorden om informasjons- og konsultasjonsordningen i EØS-saker, der Regjeringen siden har arbeidet med å innføre nye rutiner i samsvar med dette stortingsvedtaket. Som et resultat av dette har EØS-utvalgets medlemmer i dag mottatt - iallfall ligger det i hyllene i dag - en oversikt over forslag til vedtatte EF-rettsakter som antas å være EØS-relevante, og dessuten forslag til rettsakter som antas å være EØS-relevante. Det er disse to heftene, som jeg har her, i to farger gruppert på de ulike vedlegg. Det ligger selvsagt i dette at jeg ikke på noen måte forutsetter eller regner med at noen har gjort noe annet enn å "se" på det, som det heter, hvis de i det hele tatt har sett det. Det er for å innlede en ny prosedyre med føre-var i forhold til Stortinget, hvor man på et tidlig tidspunkt kan sette seg inn i spørsmål som kan tenkes å komme opp i EØS-utvalget. Det ligger i disse listene overhodet ingen vurderinger fra Regjeringens side av det politiske innholdet i disse rettsaktene. Det må vi komme tilbake til i tilknytning til det enkelte møte i EØS-utvalget på vanlig måte eller gjennom spørsmål til Regjeringen på forskudd. Det vil være min antydning som en arbeidsordning siden dette er en forholdsvis uttømmende liste, men ikke garantert uttømmende, og at det her ligger vedlig mye stoff som Regjeringen ikke har full oversikt over - og jeg tror heller ingen i kommisjonen har full oversikt over dette. Med andre ord: EØS-utvalget har sjansen til å være bedre orientert enn kommisjonen, tror vi litt spøkefullt sagt, når det gjelder bredden i de forslagene som er under forberedelse eller er vedtatt, det er en sammenstilling som vi tror vil ha betydelig verdi. Vi føler at når gruppene i EØS-utvalget har behov for å ta opp disse spørsmålene tidligere og uavhengig av når de måtte komme til behandling i EØS-komiteen, så er vi best tjent med at det skjer gjennom en skriftlig prosedyre. Jeg akter ikke å forberede meg på haugen av rettsakter foran hvert eneste møte, fordi det er høyst usikkert om de i

(GSR)

det hele tatt kommer opp - om de kommer opp om to måneder, om et halvt år eller om de kommer opp i det hele tatt. Men for å ha en arbeidsordning som kunne være tilfredsstillende, tror jeg at en skriftlig prosedyre er det beste, hvilket selvfølgelig ikke forhindrer at vi i samråd med utvalgets ledelse kan ha en prosedyre for særskilt behandling av viktige saker, hvor det selvfølgelig også er naturlig at Stortingets grupper og EØS-utvalgets fraksjoner bringer andre fagfraksjoner inn på den måte som måtte være hensiktsmessig.

Siktemålet er å oppd^atere denne oversikten med jevne mellomrom. Vi har følelsen av at det er gjort et godt faglig arbeid, men - som sagt - vi garanterer ikke at listen er 100 pst. uttømmende.

Så til selve rettsaktene. Alle de 15 rettsaktene som er omtalt i den listen som nå er oversendt, forventer vi kommer opp til behandling i EØS-komiteen den 28. februar 1997. Det er min mer politiske vurdering at ingen av disse rettsaktene fortøner seg som problematiske for Norge. Tvert imot er det snakk om en hensiktsmessig tilpasning innenfor EØS på en del saksavgrensede områder av stort sett ganske teknisk karakter.

Gjennomføringen av forordningen om registrering av import og leveranser av råolje krever lovvedtak. Tilsvarende informasjon om oljemarkedet innsendes i dag i stor grad til Det internasjonale energibyrå. For Norges del vil informasjonen i henhold til forordningen måtte rapporteres til EFTAs overvåkingsorgan. Som følge av EØS-avtalens regler om gjennomføring av forordninger i nasjonal rett vil det bli fastsatt en generell hjemmelslov for rapporteringsordninger på energisektoren, slik at forordningen kan gjennomføres ved forskrift. Vi vil derfor ta forbehold om Stortingets samtykke ved beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen. Stortingsproposisjon om slikt samtykke og odelstingsproposisjon med forslag til lovvedtak vil deretter bli fremmet på vanlig måte overfor Stortinget.

Jeg kan nevne at man i EU tidligere under oljekrisen hadde en tilsvarende forordning som løp ut uten å bli fornyet. Den ble gjennomført i medhold av oljekrisen i sin tid og var et trekk for å få oversikt over prisbevegelser og forsyningssikkerhet for olje i EU-området, hvilket er et legitimt hensyn. Det er det samme vi nå i prinsippet rapporterer om til IEA, herunder også miljøforhold som svovelinnholdet i olje som kjøpes, og vi mener det er hensiktsmessig å ha en tilsvarende prosedyre i EØS-sammenheng som den vi har i internasjonal IEA-sammenheng. Jeg viser til den tilsendte oversikt.

(GSR)

Den andre gruppen av direktiver knytter seg til samferdselsspørsmål. Direktivet om sikkerhetsrådgivere for transport av farlig gods er mer detaljert enn gjeldende norske forskrift om internkontroll, men vil likevel ikke medføre utgifter av betydning for det offentlige eller de virksomheter som berøres.

Det er et direktiv om førerkort som innebærer innføring av et standardisert plastførerkort i kredittkortformat fra 1. januar 1998. For dem som har lang hukommelse, vil jeg vise til at i EU hadde man ganske kompliserte førerkort - seks sider som ble brettet sammen i en forholdsvis uspiselig kombinasjon. Vi bad om et unntak for dette, for vi likte det ikke. Nå får vi et plastkort som er mindre og mer praktisk enn vårt eget plastkort, men hvor vi tar høyde for folkeavstemningen - det blir ingen EU-logo på dette førerkortet i Norge. Det kommer til å stå "N" i sirkel der hvor det står "EU" i sirkel, men ellers er det et standardisert oppsett. Innføringen av dette nye førerkortet medfører kostnader beregnet til 15,6 mill. kr til investering i nye maskiner for produksjon av slike førerkort. Det er tatt høyde for disse kostnadene i inneværende års statsbudsjett.

Rettsaktene på transportområdet for øvrig er allerede gjennomført i norsk rett, enten som følge av andre internasjonale forpliktelser om vei- og jernbanetransport av farlig gods og om varslingsrutiner for fartøyer med farlig eller forurensende last eller som følge av at norske myndigheter har funnet det hensiktsemssig av praktiske grunner å gjøre det som foreslås, som f.eks. i tilfelle identitetskort for inspektører som utfører havnestatkontroll, hvor Sjøfartsdirektoratet har gjort dette for egen regning og risiko fordi det er praktisk.

Den nest siste, litt større gruppe, er rettsaktene på området informasjonsteknologi og telekommunikasjon som medfører behov for nye eller endrede forskrifter om felles tekniske forskrifter for personsøkersystemer, terminalutstyr og tjenesteintegreerte digitale nett. Når det gjelder personsøkersystemer og terminalutstyr for offentlig tilgjengelig, trådløs kommunikasjon, vil vi kunne beholde eksisterende nasjonale systemer parallelt med innføringen av de nye. Men hensikten med innføringen av nye er såkalte kompatible systemer som man teknisk kan bruke opp mot hverandre innenfor et større område som EØS-området, og vi ser oss selvfølgelig tjent med dette.

Når det gjelder teleterminalutstyr med håndsett, bygger gjeldende norsk forskrift på det samme tekniske grunnlaget som rettsakten gjør.

(GSR)

De andre to, tre, fire direktivene nevner jeg ikke nå, hvis det ikke er et spesielt ønske om det, og dermed skulle dette være en uttømmende oversikt.

LEIAREN: Ja takk.

La meg først få seie om desse hefta som Utanriksdepartementet har utarbeidd, og som er under omdeling, med oversyn over forslag til og vedtekne EF-rettsakter som ein reknar med blir relevante for EØS, at dette på ein måte er det dokumentet som etter mi vurdering iallfall vil gjere det mogleg å førebu seg og å halde seg orientert om gangen i EØS-sakene, og det er dette dokumentet som er det viktigste i forhold til den diskusjonen vi hadde for eit halvt år sidan om EØS-behandling. Det er difor eit veldig viktig bidrag til Stortingets arbeid Utanriksdepartementet her har kome med, og eg vil meine at ein gjennom dette og dei samandraga som blir utarbeidde i forhold til møta i EØS-komiteen, også vil gi eit vesentleg bidrag til ei allmenn orientering, iallfall ei moglegheit til å orientere seg om det som skjer innanfor EØS-området.

Det var først Marit Arnstad.

(AGK)

MARIT ARNSTAD (SP): Jeg har ingen kommentarer til de aktuelle rettsaktene for neste EØS-møte, men jeg syns den oversikten som er laget nå, er viktig. Det er viktig for alle partiene at det er kommet en slik oversikt. Jeg har forståelse for at spørsmål om rettsaktene i størst mulig grad bør komme skriftlig. Det har vært enkelte løpende saker i komiteen som har vært utsatt eller som har stått som Eventuelt-saker på dagsordenen for EØS-komiteet og som vi har spørsmål til, uten at de er konkrete rettsakter. Vi kan også ha behov for oppdatering på tidsplan for behandling av de enkelte rettsakter, for det er ofte ting forandrer seg og tar lengre tid.

KACI KULLMANN FIVE (H): Jeg ser med sitring og spenning frem til å ta fatt på de to dokumentene som ikke har nådd mitt bord ennå. De ligger antagelig i hyllen, etter det jeg har forstått. Det er veldig positivt at man nå har kommet så langt i det praktiske arbeidet. Jeg har ikke noe motforestillinger til en skriftlig prosedyre hva gjelder spørsmål om disse tingene, med de merknadene som Marit Arnstad har gjort. Jeg syns også det er naturlig at man har denne mykheten i forhold til dette, men jeg forstår meget godt at ikke utenriksministeren hver gang kan oppdatere seg på alle disse direktivene.

(AGK)

Jeg har bare ett spørsmål om de to listene som er nevnt, og det er om disse listene gjøres offentlig tilgjengelig, og på hvilken måte. Det var jo også et poeng i Stortingets debatt om dette. Når det gjelder de aktuelle rettsaktene for kommende møte i EØS-komiteen, har jeg ingen merknader.

UTENRIKSMINISTER BJØRN TORE GODAL: For det første har jeg forståelse for at det selvfølgelig vil være noen saker i disse to haugene som påkaller mer oppmerksomhet enn andre, og hvor det vil være naturlig at en fokuserer på det - ikke bare gjennom skriftlige spørsmål, som vi føler bør være et hovedmål som prinsipp, men også gjennom muntlige spørsmål i utvalget. Men svarene blir enda bedre fra min side, tror jeg, hvis jeg får et lite forvarsel, slik at jeg kan forberede meg særskilt. Men som sagt, det er en stor kategori spørsmål som kan komme til behandling på en annen måte gjennom at partiene selv eller i EØS-utvalgets regi eller på annen måte vil ha høringer, vil ha diskusjoner på et tidlig tidspunkt, avhengig av selve saksbehandlingen i Stortinget og i EØS-utvalget. Det er en skål for seg, og noe av hensikten med dette er å gjøre mulige EØS-relevante rettsakter gjenstand for en offentlig diskusjon. Derfor er disse heftene offentlige. Det er ingen hemmelig-stempler på noen av dem, og de er offentlig tilgjengelige og vil kunne fås i Utenriksdepartementet på helt kurant måte.

LEIAREN: Det siste er også eit vesentleg bidrag - ikkje berre for Stortinget, men for heile diskusjonen omkring rettsaktene i EØS-sammenheng.

Det var sak 1.

SAK NR. 2

Eventuelt

LEIAREN: Er det nokre kommentarar på den komitedagsordenen? Det er gjengangarar: veterinærsakene, landbrukssakene, kabotasje. Eg går ut frå at det ikkje er noko nytt å melde på dei områda, det er alminneleg oppdatering.

UTENRIKSMINISTER BJØRN TORE GODAL: Jeg tror ikke jeg har noe særlig å tilføye. Det eneste måtte være legemidler, hvor daværende handelsminister i Stortingets

(AGK)

EØS-utvalg den 23. september i fjor sa noen ord om EUs nye legemiddelordning. EU tok fra nyttår sikte på å innføre en mer omfattende og et mer forpliktende samarbeid om vurdering og godkjenning av legemidler. Hun sa også at norske fagmyndigheter vurderer det som viktig å få tilgang til EUs vitenskapelige samarbeid for å kunne innføre en forsvarlig legemiddelkontroll i Norge. Dette behov forsterkes fordi det tradisjonelle nordiske samarbeid er blitt innskrenket, spesielt som følge av Sveriges medlemskap i EU. I EUs system gjelder det et absolutt konfidensialitetskrav som gjør det svært vanskelig for Norge å få tilgang til dokumentasjon uten en formell avtale med EU. Og hun sa videre: Regjeringen vurderer nå hvordan vi på en hensiktsmessig måte kan følge opp denne saken i forhold til EU og våre EFTA-partnere i EØS. På denne bakgrunn, sa hun: Vi vurderer det som viktig å oppta forhandlinger om en avtale innenfor rammen av EØS som vil sikre norsk legemiddelkontroll tilknytning til EUs nye systemer for godkjenning av legemidler. Dette arbeidet har kommet videre i den forstand at vi i EØS-komiteen får en oppdatering på status, som vi siden vil komme tilbake til i EØS-utvalget. Det sentrale har vært tilgang til informasjon og vårt ønske om å kunne delta og ha innsyn i EUs godkjenningssystemer for legemidler. EFTA-landene har derfor lagt fram en skisse til løsning for beslutningsprosessen på EFTA-siden for godkjenning av legemidler. Det har vært et sentralt norsk siktemål at beslutninger her skal fattes av de nasjonale legemiddelmyndighetene for Norges vedkommende og ikke av EFTAs eller andres organer. Det har vi omsider fått på plass på EFTA-siden.

Jeg kan nevne i fortrolighet at islendingene av en eller annen grunn har vært mindre opptatt av nasjonale godkjenningsordninger og mer opptatt av at dette er noe ESA skal drive med. Det har vi for vårt vedkommende ikke sett på som en naturlig løsning, men vi fant en løsning på dette under det islandske statsbesøk i de bilaterale samtaler med den islandske utenriksminister, og vi er her på linje. Vi har overlevert en skisse til EU-siden i forrige uke. Vi kommer tilbake til denne saken i utvalget. Den har selvfølgelig betydelig interesse, og vi tror det nå ligger an til en felles EØS-strategi internt etter at vi har hatt noen problemer med Island.

MARIT ARNSTAD (SP): I forbindelse med den orienteringen som handelsministeren gav i fjor høst, har vi gitt uttrykk for skepsis til et felles godkjenningssystem med EU når det gjelder legemidler. Jeg ser at sjøl om det er egne avtaler, er det det vi egentlig kan komme til å stå overfor. Vi får komme tilbake til denne saken når vi får se hva innholdet er i en slik avtale. Men jeg vil gjenta at vi i utgangspunktet er skeptisk til en felles godkjenningsordning.

(AGK)

LEIAREN: Det er notert. Er det andre? Det er det ikkje.

Møtet slutt kl. 15.40